

Nyilvános

Reggeli Újság

Ujvidéki

25. évfolyam

Felelős szerkesztő:
vitéz ARVA DEZSŐ

5. szám

Súlyos harcok Berdicsev körül

Kirovoográdnál a Szovjet támadásait visszaverték - A lengyel kérdés súlyos válságra vezethet a szövetségesek között

Isztanbulból jelenti a MTI: A nyugateurópai invázióval kapcsolatos angol-szász hírverés az utóbbi napokban alig fokozható mértéket ért el. Szövetséges források a közeli jövőre, de legkésőbb három hónapon belüli időpontra ígérnek az európai szárazföld elözönlésének kezdetét. Ugylátszik, még isztanbuli angol-szász körökben is megoszlanak a vélemények arra nézve, hogy a németek hol fejlík ki a maximális ellenállást. Eddig az volt az uralkodó felfogás, hogy a döntő harcok az Atlanti-óceáni fal mentén várhatók. Most angol részről azt a hírt terjesztik, hogy a németek az Atlanti Fennsíkon hátráltató hadműveleteket folytatnak majd, míg a döntő összecsapásra egy Franciaország balkeijében előkészített védelmi vonal mentén kerülne sor.

AZ EURÓPAI VÉDŐFAL

Mint a Német T. I. jelenti, a Földközi-tenger partvidékét a németek építéssel megerősítették, mint Európa északi és északnyugati részét az Atlanti Fennsíkon. Egyetlen gyaloghadosztály egyetlen utászszázalója a földközi-tengeri térben 1943-ban 102.532 aknával helyezett el. Támaszponttól támaszpontig elhelyezett aknamezők biztosítják az ellenség számára különösen alkalmas partraszállási helyeket a páncélosok és a partraszálló csapatok ellen. Európa nyugati és déli részén tehát hatalmas erődítési berendezés áll szemben a brit-amerikai invázióval. Az egész arcvonal Norvégiától Dánián, a La Manche-csatornán és az Atlanti-óceán partja mentén mintegy 5000 kilométer hosszúságban kiserődökből és harciállásokból álló erődítési művet alkot, amelyet a legkülönbözőbb fajtájú lövegek ezreivel szereltek fel.

HIR CHURCHILL LEMONDÁSI SZÁNDÉKARÓL

Stockholmból jelenti a MTI: A Dagens Nyheter washingtoni tudósítója szerint ottani jólétesült körökben úgy tudják, hogy Churchill miniszterelnök vissza akar vonulni a politikai élettől, miután a Németország ellen irányuló katonai terveket részleteiben is kidolgozta. A tudósító közli még, hogy Churchill visszalépése talán már a nyáron bekövetkezik. Washingtoni angol körök véleménye szerint Churchill a miniszterelnökséget

Anderson jelenlegi pénzügyminiszternek és nem Eden külügyminiszternek szeretné átadni.

A PRAVDA VALASZA WILLKIENEK

Stockholmból jelenti a MTI: A moszkvai Pravda élesen bírálja Willkiet amiatt, hogy szóbahozta a Szovjetunióval határos országok, így Finnország, Lengyelország és a Baltikum jövőbeni helyzetét. A lap visszautasítja, hogy Willkie tanácsokat adjon a Szovjetunióknak és a továbbiakban ezeket írja:

Itt az ideje, hogy megértsék: az úgynevezett Baltikum kérdése a Szovjetunió belügye. Ami Finnor-

szágot és Lengyelországot illeti, nem is szóba a Balkánról, a Szovjetunió tudja, hogyan járjon el velük szemben és ebben nem kéri ki Willkie tanácsát.

LONDON ELUTASITJA A PRAVDA FELFOGASÁT

Zürichből jelenti a MTI: A Neue Zürcher Zeitung londoni tudósítója szerint az angol fővárosban a Pravda cikke feltűnést keltett. Londonban határozott elutasításra talál a Pravda cikk az a felfogása, hogy a világnak nincs joga beleszólni Oroszországnak Finnországgal, Romániával és más szomszédos államokkal kapcsolatban fennálló terveibe.

Német hadvélemény

A német véderőfőparancsnokság közli:

Kirovograd szakaszán az ellenség fokozta nyomását. Erős gyalog- és páncéloskötelések támadásait a légierő támogatása mellett a városok keletre és nyugatra feltartóztattuk. Ötvenegy páncélos lelőttünk. A városoktól északra csapataink ellentámadással visszavetették a bolsevistákat és ezalkalommal 30 ágyút zsákmányoltak. Az ellenség emberben és anyagban súlyos veszteségeket szenvedett.

Berdicsevtől keletre és nyugatra a súlyos, váltakozó harcok a túlerőben levő ellenséggel tovább tartanak. Prepojszktól keletre a Szovjet támadásait több ponton, az ellenség súlyos veszteségei mellett összeomlottak.

Vitebszknél csapataink a Szovjet ismételt erős áttörési kísérletei ellenére ismét teljes elhárításikert érték el és 49 ellenséges páncélos megsemmisítették. A keleti arcvonal egyéb részein csak helyi jellegű harcok voltak.

A délolaszországi harctér nyugati részén az ellenség több, erős tüzéséggel és páncélosokkal támogatott támadása csütörtökön is meghiúsult. Egy helyi betörést elreteszeltünk Mignanotól északnyugatra ellentámadással megisztítottunk egy betörési helyet.

Német vadászgépek az Atlanti-óceán felett lelőttek egy Sunderland-mintájú nagy angol szállítórepülőgépet.

A légvédelem a megszállt nyugati területek felett hét ellenséges repülőgépet semmisített meg.

Az elmúlt éjszaka néhány angol bombázó a Rajna-veszfáliai iparvidék helységeit támadta.

STOCKHOLM ÉS WASHINGTON ÁLLÁSFOGLALÁSA

Stockholmból jelenti a MTI: A Pravdának Willkie nyilatkozatára adott rendkívül éles válasza a svéd közvéleményben is meglepetést keltett, annál is inkább, mert Stockholmban nem fogadják el az oroszok álláspontját a balti államok bekebelezéséről és ismételten szót emeltek amellett, hogy ezeknek az államoknak kérdését igazságosan oldják meg.

A stockholmi lapok részletesen ismertetik azokat a megnyilatkozásokat is, amelyek a Pravda cikkével kapcsolatban az amerikai sajtóban megjelentek. A Pravda cikke — mondja a Svenska Dagbladet washingtoni tudósítója — igen nagy feltűnést keltett Washingtonban. A legtöbb megfigyelő most keserű hangon kérde, vajon nem fogják-e fel-

retelni az Atlanti Charta alapelveit. Hivatalos washingtoni körök véleménye szerint a Pravda cikkéből a következő orosz álláspontot lehet kiolvasni: „Ne nyuljatok hozzá azokhoz az államokhoz, amelyek határaihoz most az oroszok közelednek”.

Nem titok — folytatja a svéd lap tudósítója — hogy a cseh-orosz szerződés Amerikában általánosságban nem talált rekonszenzvre, mert elentében áll a szövetségek nélküli nemzetközi együttműködés eszményével. Amerikában aggodalommal látják, hogy az orosz politika most visszatér az ütközőállamok és befolyási övezetek politikájához. A cseh-orosz szerződés és a Pravda állásfoglalása erre mutat. Az amerikai külügyminisztérium egy nyilatkozatában azt ajánlja, hogy Oroszország, Amerika és Anglia alakítson külön bizottságot, amelynek az lenne a fel-

adata, hogy a lengyel probléma elintézésével foglalkozzék. Ha Oroszország ragaszkodik ahhoz — mondja a nyilatkozat — hogy birtokába vegye a keletlengyelországi területeket, ez a magatartás az amerikai közvéleményben igen veszedelmes következményeket vonna maga után.

TANNER NYILATKOZATA

Zürichből jelenti a MTI: Tanner finn pénzügyminiszter a Neue Zürcher Zeitung helsinki tudósítójának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy Finnország számára ezidőszereint nincs lehetőség különbéke-re. Feltétel nélküli megadást nem fogadhatunk el — mondotta Finnországnak olyan békére kell törekednie, amely az ország jövőjét biztosítja.

TÖRÖK KÖZIRÓ

A LENGYEL KERDESRŐL

Isztanbulból jelenti a MTI: Az Aksam című lapban Sadak képviselő azt írja, hogy a lengyel kérdésnél igen éles politikai válság állhat elő, amelynek körvonalaí már is kezdenek kibontakozni abban a vitában, amely Moszkva és a londoni lengyel kormány között folyik. Minden ilyen vita és minden válságos helyzet csak arra jó a szövetségesek táborában, hogy meggyengítse együttműködésüket — írja Sadak képviselő.

BULGARIABAN SZUNETEL

AZ AUTÓFORGALOM

Szófiából jelenti a Német T. I. Minisztertanácsi határozat alapján január 20-ától az egész országban betiltották a személygépkocsik üzembentartását.

KATONAI BEHÍVÁSOK

OLASZORSZÁGBAN

Milánóból jelenti a Német T. I. A fasiszta köztársasági párt titkára a Duce utasítására valamennyi 17—27 év közötti köztársasági fasisztát, amennyiben még nem teljesítene katonai szolgálatot, február végéig katonai szolgálatra hívta be. A behívottakat kiképzik, felszereléssel látják el és minél hamarabb a hadműveleti területre küldik, hogy Itália ismét elfoglalja helyét a háborús küzdelemben.

NEMZETI (VON APOLLO)
FILMSZÍNHÁZ Január 3-tól 12-ig

Katolizációs Madonna

Főszereplők: Sárdy János, Auortán Eva, Lelovics Szvetislava, Blakóczy Zoltán

ATTILA (VON IDEON)
FILMSZÍNHÁZ Január 7-től 9-ig

Miniszter barátja

Főszereplők: Váger Antal, Komár János, Kéry László, Erdélyi István, Vágó, Blakóczy Béla

ZRINYI
FILMSZÍNHÁZ Január 8-tól 14-ig

Benedek ház

Főszereplők: Szótényi Eva, Nagy I., Somlay A.

Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órakor MATINÉ

Megszünt magyar átlampogárság

A hivatalos lap december 23. száma közli, hogy a belügyminiszternek az 1939. XIII. t. c. I. §-a alapján hozott határozatával, az alábbi volt bácskai lakosok magyar állampolgársága szűnt meg:

A Bácsújfaluban 1915-ben szül. Gasparovszky Ferenc, a Bácsújfalun 1923-ban szül. Tomschik Mihály, a Bácsújfalun 1917-ben szül. Vrabtesnyak Mihály, a Bácsújfalun 1923-ban szül. Nossal János, a Bácsújfalun 1923-ban szül. Zsiska János, a Bácsújfalun 1914-ben szül. Aleksi (Alexi) István, a Bácsújfalu községben 1924. évben született Rozsnyai János, a Bácsújfalun 1921-ben szül. Weinrich János és a Bácsújfalun 1915-ben szül. Demann Líván volt bacsújfalu lakosok; a Kunbaján 1923. évben szül. Brandt József, a Kunbaján 1912-ben szül. Beck Antal és a Kunbaján 1121-ben szül. Haasz József volt kunbajai lakosok; a Dunaesbényen 1920-ban szül. Scherl János, a Dunaesbényen 1911-ben szül. Hubert József és a Dunaesbényen 1911-ben szül. Ams Ferenc volt dunaesbényi lakosok; a Zentán 1919-ben szül. Koch Mihály és a Zentán 1916-ban szül. Koch József volt zentai lakosok; a Fincódon 1912-ben szül. Neugebauer János volt fincódai lakos; a Hódvágón 1919-ben szül. Geisner János, a Nagyszőlődon 1924-ben szül. Link Pál, a Hódvágón 1919-ben szül. Reibl József, a Hódvágón 1913-ban szül. Brenner József, a Bácsóváron 1913-ban szül. Stöcker Károly, a Hódvágón 1908-ban szül. Mandl Ferenc és a Hódvágón 1915-ben szül. May Miklós volt hódvágói lakosok; a Csávolyban 1921-ben szül. Nothof Jakab, a Csávolyban 1922-ben szül. Schauer János, a Csávolyban 1921-ben szül. Seile Boldizsár és a Csávolyban 1918-ban szül. Lang József volt csávolyi lakosok; a Vaskúton 1915. évben szül. Tettinger Adám, a Bácsbokod községben 1921. évben született Kreis István és a Bácsbokodon 1914. évben szül. Ohnhaus Mihály volt bacsbokodói lakosok; a Millticsen 1913-ban szül. Kölling Ferenc volt bacsokertesi lakos; a Kerényen 1912-ben szül. Pintz Vendel volt kerényi lakos; a Monostorszegen 1911-ben szül. Müller József Henrik, a Monostorszegen 1922-ben szül. Knödler Márton és a Monostorszegen 1923-ban szül. Back Ferenc volt monostorszegi lakosok; a Demyén 1925-ben szül. Kempl József és a Demyén községben 1912-ben szül. Oswald Vendel volt deményi lakosok; a Bácsóvároson 1911-ben szül. Tiefenbach István volt bacsóvárosi lakos; a Sajkásszentivánon 1919-ben szül. Mayer Mihály, a Sajkásszentivánon 1921-ben szül. Gabert Adám, a Sajkásszentivánon 1919-ben szül. Hermann Henrik, a Sajkásszentivánon 1924-ben szül. Kreischer László, a Sajkásszentivánon 1923-ban szül. Kuhn János, a Sajkásszentiván községben 1921-ben szül. Winkovitsch Károly, a Sajkásszentivánon 1922-ben szül. Hunsinger Károly és a Mozsoron 1913-ban szül. Beck Jakab volt sajkásszentiváni lakosok; a Baján 1922-ben szül. Sletner Mihály (Simon), a Bácsalmáson 1922-ben szül. Derzinger Ferenc, a Bácsalmáson 1913-ban szül. Péter Miklós, a Bácsalmáson 1915-ben szül. Stark (Solymosi) Adám, a Bácsalmáson 1921-ben szül. Giesinger Adám, a Bácsalmáson 1912-ben szül. Riesz György, a Bácsalmáson 1923-ban szül. Kozák József és a Bácsalmáson 1919-ben szül.

Krivojrog és Kirovograd környékén a téli offenzíva eddigi legnagyobb lán csalája zajlott le

Berlinben arra számítanak, hogy a harcok a keleti arcvonal újabb szakaszaira is kiterjednek

A keleti arcvonal helyzetéről Berlinből a következőket jelenik: Zsitomir és Bercseve környékén, ahol a német hadosztályok egy része parancs szerint tért ki, a Szovjet kétségtelenül azt tervezi, hogy nagyobb áttörő eredményeket érjen el. Az eddigi helyzet azonban azt bizonyítja, hogy ez nem sikerült neki. A német csapatok éppen kitérő mozdulataknál fogva olyan erős ellenállásra képesek és olyan heves összpontosított tüzeik van, hogy a harcok ezidőig ezen a területen stagnálnak. Ez azonban valószínűleg csak átmeneti jelenség. Bizonyára nem tévedünk — mondják berlini körök — ha fel tesszük, hogy a szovjet téli offenzívája keretében itt újabb súlypontot alakított. Az egyik Vitebszknél mutatkozik, ahol a Szovjet erők szerint a legnagyobb erőfeszítéssel igyekeznek áttörést elérni anélkül, hogy eddig emlí esreméltó eredmény-

nyel dicsekedhetnének. A másik súlypont Krivojrogól északra és Kirovogradól keletre fekszik, ahol a csonttá fagyott földön a téli offenzíva eddigi legnagyobb harcokcsalája zajlott le. A csata a német fegyverek sikerével végződött de valószínűleg fellángol rövidesen a krími csata is. A Szovjet előkészületei mindenestre erre mutatnak. Felfehető végül, hogy a támadás hamarosan a keleti arcvonal újabb szakaszaira is kiterjed. Német katonai körök a legteljesebb higgadsággal néznek szembe az elkövetkezendő eseményekkel, de nem ismerik félre a feladatok súlyosságát. A Német T. I. legújabb jelentése szerint a Szovjet Vitebszknél a legutóbbi támadás alkalmával szokatlanul nagy veszteségeket szenvedett. Egy 800 főből álló támadó osztag teljesen megsemmisült.

Hizott ser és fűt szívesen adna fát a Székelyföld Bácskának

A bácskai gazdák nagyon megbízhatóak és kötelezettségeiknek maradéktalanul eleget tesznek

A Sepsiszentgyörgyön megjelenő Székely Nép január 6-i számában nagyobb cikket közöl a Székelyföld sertésellátásáról. A kérdéssel kapcsolatban az a megoldás is felmerült, hogy a bácskai gazdák nem szállíthatának-e fáért birtoktartást a Székelyföldre. Erről a kérdéstről a lap a következőket írja: Az elmúlt napokban alkalmunk volt beszélgetni Simon János dr. al, Vác város közeletési hivatalának vezetőjével, aki érdeklődésünkre az alábbiakban mondotta el városának húselőállítás helyzetét. A Vác is éppen olyan helyzetben volt, mint az ország akármelyik városa. Éppen úgy jelentkezett ott is a sertéshiány, mint akár Sepsiszentgyörgyön. Mi a kérdés megoldására beutaztuk az ország összes vidékeit, hogy az utánpótlásról kellő időben gondoskodjunk. Körutunk során gy juttunk el a Bácskába. Itt a gazdákkal 1764 darab sertés bérhizlalására kötöttünk szerződést. A szerződés legkényesebb pontja az volt, hogy ki adja a hizlaláshoz Wilhelm József volt bacsalmási lakosok; a Szentfűlöpön 1923-ban szül. Schantz Adám, a Szentfűlöpön 1924-ben szül. Kirschoffer Péter, a Szentfűlöpön 1917-ben szül. Pramberger József, a Szentfűlöpön 1912-ben szül.

szükséges takarmányt. A bácskai gazdák ezt is vállalták, mivel a múlt évben holdanként átlagosan 24 mázsa törökbuza termeltek. A gazdák a szerződést mindenképpen úgy akarták megkötni, hogy a sertések ellenében fát adjunk. Sajnos, ezt a hiányában mi nem tudtuk vállalni. Ez a feltétel a Székelyföld városainak volna a legkedvezőbb, mivel itt hála Istennek, fában nem szűkölködnek. Sepsiszentgyörgy például tudna-e kötni ilyen szerződést a Bácskában? — vetjük fel a kérdést. Véleményem szerint semmi akadály nem volna ennek. A városnak van fája és a bácskai gazdák ezért örömmel vállalkoznának a cserére. El sem hinné az ember, hogy azon a vidéken ott-hat község több mint 25 ezer sertést hizlal egy évben. Ha a városnak sikerülne ilyen bérhizlalási szerződést kötni, az már eleve biztosíték volna arra, hogy Bácska nemcsak a háború tartama alatt, hanem később is, folytonosan szállítaná a hizottsertést. A bácskai gazdák nagyon megbízhatóak és vállalt kötelezettségeiknek maradéktalanul eleget

tesznek. A továbbiak során aziránt érdeklődünk, hogy a belsőországban, például a pestkörnyéki községek honnan fedezik sertés szükségletüket. Az olyan község számára, amelyek nem tudnak megfelelő sertés-utánpótlásról gondoskodni, minden hónapban a szükségletnek megfelelően az állatforgalmi központ

Bácskából utal ki hizott sertéseket.

Meglepett, amikor itt a Székelyföldön azt hallottam hogy az állatforgalmi központot át csak szarvasmarha kiutalás történik. Véleményem szerint a székelyföldi városoknak is kellene kapniok sertés kiutalást. Ismétlem, a Bácskában tekintélves sertésmennyiség áll a közfogyasztás rendelkezésére.

Német gyorsnaszádók az angol partok előtt 12.500 tonna hajóteret süllyesztettek el

Berlinből jelentik: Csütörtökre virradó éjszaka német gyorsnaszádók a cornwalli partok előtt nagy sikert értek el egy angol hajókisérővel szemben. Saját veszteség nélkül 12.500 tonna ártalmat kivő őt hajót és egy őrhajót elsüllyesztettek. A gyorsnaszádók utolsó torpedójuk kilövéséig harcoltak.

Senki sem tagadhatja a papnak azt a jogát, hogy a felebaráti szeretetét gyakorolja

Rómából jelentik: A jezsuita rend nyilatkozatot adott át a sajtónak, amelyben leszögezi, hogy nem felel meg a tényeknek az az állítás hogy Roveda szakszervezeti vezető az egyik jezsuita kolostorban fedezték fel. Az esettel kapcsolatosan az Osservatore Romano polemikus cikket közöl, amelyben megállapítja, hogy az egyház védi és védelmezi az embert.

Egy katolikus pap házába bárki beléphet, még olyan ember is, akinek véleménye merőben ellenkezik az egyház felfogásával. Egy katolikus pap házában — folytatja a lap — mindenki fekhelyet és kenyeret kap és senki sem tagadhatja a papnak azt a jogát, hogy a keresztény felebaráti szeretetet gyakorolja. (MTI)

RAKOCZI
FILMSZÍNHÁZ
Január 8-tól 11-ig
Nehéz apának lenni
Főszereplők: Váger Antal, Szecskóczy Zita, Mátly Gerő és Csépi Feriké
Legnagyobb magyar és UFA híradó
Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órakor, vasár- és ünnepnapokon d. e. 11 órakor MATINÉ

Krisztus tanítása a legjobb út

Dr. Csirics Irinej görögkeleti püspök karácsonyi pásztorlevele

A magyarországi szerb nemzetiség napilapja, az Ujvidéken megjelenő „Nova Posta” karácsonyi számának vezetőhelyén dr. Csirics Irinej bácskai görögkeleti püspök, felsőházi tag karácsonyi szövegét közli, amelyet az egyházfő — mint azt pásztorlevele elején írja. — a lelkiességhez, a szerb néphez, annak hadifogságban,

fiaihoz, az árvákhoz és özvegyekhez és a betegekhez intézi.

Pásztorlevelében utal két öszöveteségi prófétára, akiknek jóvendőlése szerint a megváltó születésével új korszak nyílik az emberiség történetében. A népek nem emelnek fegyvert egymás ellen, a farkas békésen együtt él majd a bárányal, vagyis új aranykorra ébred az emberiség.

Hétszáz esztendővel a jóvendőlések után Jézus Krisztus valóban megszületett Betlehemben, de

hol van az emberiség aranykora, amelynek ezzel együtt kellett volna járnia?

Ma minden fordítottja az akkori jóslatnak. Minden acélból gyilkos, hálláthozó fegyver válik és nemcsak az acél, hanem sok minden egyéb arra szolgál, hogy az emberek egymást öljék. Miért nem valósultak meg a jóslatok?

Az egyházfő ismét bibliai idézettel válaszol és rámutat sok a keresztény a világon, de kevesen vannak, akik akkor is Krisztust keresik, amikor nem könnyű. Sok keresztény állam volt a világon és most is van, de vajjon ezeket Krisztus evangéliuma szerint kormányozzák? Vajjon a népek és vezetőik az egymásközötti viszályokat a jog és igazság szerint intézik-e el? Nem, hanem erővel és erőszakkal. A keresztény népek mindennap így imádkoznak Istenhez: Jöjjön el a te országod, de a földi országok megszerzésére törekednek és nem az Isten országért. Mindennap elhangzik: Legyen meg a te akaratod, de ha kijövünk a templomból, ki-ki a maga akaratát szerint jár el. Krisztus mondotta: Én vagyok az út, igazság és élet, az emberek és nemzetek mégis saját utakat járják és most jól látjuk, hová vezetnek ezek az utak.

Szakadékba visznek.

Az emberek úgy vélekednek: nem következtek be a próféták jóvendőlései, a kereszténység nem jó. Jó a kereszténység, csak az emberek nem jó keresztények. Az orvos akármilyen jó gyógyszert írhat elő, ha a beteg nem veszi be, nem segíthet rajta. Krisztus tanítása jó gyógyszer arra, hogy az embereket és népeket a békéhez és jóléthez vezesse, de az emberek kételkednek és nincs elég hitük. Kicsinyhitűek, mint Péter apostol a Genezáreth tavon a csónakban.

Az egész világ, szerb népünk is az Úrhoz fordul. Belezuhan a háborús tenger örvényébe és kéri az Urat, nyújtsa felé kezét. Vajjon kinyújtja-e és megkérdezi-e bennünket, mint akkor Péter: Kicsinyhitűek, miért kételkedtek?

Úgy vélem, az Úr meghallgatja könyörgéseinket és valóban felénk nyújtja kezét és megnyugtat bennünket, mint atya féltő gyermekeit: Ne féljétek, én vagyok. És megszűnnek az ellenkező szelek, amelyek bálkavarták a vihart. Mert az Úr,

aki a szíveket vizsgálja, jól látja mi van a szerb nép szívében. Lát benne egy nagyon meleg lángot, amely fénylik, mint a legszebb drágakő. Látja benne a szeretetet iránta és a felebarátok iránt.

Látja a felebaráti szeretet tetteit.

Látja, hogy a meztelenben és éhesben őt ismerték fel. Ő, aki a betlehemi jászolban született, legjobban érzi, mit jelent az „ha gondoskodtok azokról, akik szenvednek, ha magatokhoz öleltek az árvákat, ha nem feledkeztek meg az özvegyekről és megemlékeztek a börtönökben le-

vőkről, azokról, akik súlyos kötelességet teljesítenek és azokról, akiknek lelkét és szívét fájdalom kínozza. A ti hitetek és keresztényi szeretetek egyike lesz azoknak a sarkköveknek, amelyek lassan, de biztosan felépül, amit a régi próféták megjóvendöltek és amit Jézus Krisztus egyháza valósít meg.

síkon differenciálódott.

Tudományos szempontból megmost sem dől el, hogy az emberiség hány fajból alakult ki, vagy, hogy faj, nem, vagy csoport elnevezés szerint osztályozható-e az emberiség. Nincs a világnak olyan állama, vagy nemzete, amely egységes rasszbeli emberekből alakulna.

Csak összetett rasszok léteznek.

A keveredést a népek érintkezése, tehát elsősorban a háborúk hozták létre az idők folyamán. Minél zivatárosabb valamely nép története, annál kevertebb a lakossága faji megoszlás szempontjából. Ebben a tekintetben Magyarország egyike a legerősebb területeknek, mert Európa minden rassz típusa megtalálható benne.

A tudós előadó ezután fényképeken mutatta be a Magyarországon előforduló különböző rasszokat. Az alpi rassz, a dinarit, az előázsiai, a keletbalti, a mediterrán, a mongoloid és végül az afrikai típust, amelyet Bartucz legelterjedtebb ügynevezett magyar típusnak nevez, mert ez fordul elő leggyakrabban Magyarországon. Országos átlaga több mint 25%.

Előadása végén a kiváló tudós vetített képekkel is bemutatta a különböző ember típusokat. A közönség lelkes tapsal és éljenzéssel köszönte meg a magasnívójú előadást, amely a Szabadegyetem tudományos előadásainak egyik legérdekesebbje és legértékesebbje volt.

Itt említhetjük meg, hogy dr. Bartucz Lajos újvidéki időzése alkalmával megtekintette a városi könyvtárban a Vaskapu melletti nemrég felszínre került csontvázakokat és harci eszközöket. A koponyák alkatából megállapította, hogy a sírok római korabeliek.

A német haditengerészet 1174 ellenséges repülőgépet lőtt le a múlt évben

Berlinből jelentik: A német haditengerészet az elmúlt évben 1174 ellenséges repülőgépet lőtt le. E siker jelentőségét fokozza az a körülmény, hogy a lőtt repülőgépek nagy részét a tenger felett még a szárazföld felé repülésük közben sikerült teljes bombaterhükkel elpusztítani. Ezekhez a lövésekhez kell számítani még azokat a sikereket is, amelyeket az atlanti óceánon működő német búvárnaszádok értek. A fenti számban nem szerepelnek azok a repülőgépek, amelyek ugyan súlyosan megsérültek, de teljes biztonsággal nem lehetett lezuhásukat megállapítani. Ezek száma igen nagy, ami kifűnik a brit-amerikai repülők csaknem naponta előforduló segélykérő jelzéseiből is. A német haditengerészet tehát derekasan kivette részét az angolszász repülők elleni támadásokból.

Hölgyeim!

Uraim!

Felhívjuk szíves figyelmüket a legújabb szenzációs magyar premierfilm újdonságra

BENEDEK HÁZ

Tavaszi lánog nagysikerű regény filmváltozata

Főszereplők: Szörényi É., Somlay A., Nagy I.

Január hó 8-tól 14-ig lesz műsoron a

Zrinyi filmszínházban

Ne forgasd az ördög bibliáját!

Beírt a falusi kereskedésbe, hogy pért szerezzen, mert ki akarja fizetni kártyaadósságát

Szilveszter este betörő járt Ernst Jakab vekerlefalvai kereskedésében. A betörő úgy jutott be az üzletbe, — mint a későbbi helyszíni vizsgálat megállapította, — hogy az üzlet utcára néző ablakát betörte és a betört ablakon át az ablakzavart eltolta. Az üzletben a kézi pénztárba

néhány pengő aprópénz, ezt magához vette, azonkívül néhány csomag dohányt, cigarettát és különböző édességet

és majd ugyanazon az úton, amelyen jött, távozott. A betörést még aznap éjjel felfedezte a kereskedő és jelentette a csendőrségen.

A nyomozást megkönnyítette az a körülmény, hogy az egyik szomszéd éppen abban a pillanatban nézett ki

az utcára, mikor a betörő kiugrott az ablakon. Ez a szemtanú pontos személyleírást adott a csendőröknek, akik rövid nyomozás után elfogták a tettest. Leskov György szilbácsi gazdasági cselédet. Leskov beismerő vallomást tett és a csendőrök átadták az újvidéki ügyészségnek.

Dr. Lugosi tanácselnök büntető egyesbíró most foglalkozott az ügygel és az enyhítő körülmények figyelembe vételével lopás vétségében mondta ki bűnösnek és

négy hónapi fogházbüntetésre ítélte.

Leskov védekezésében előadta, hogy kártyaadóssága volt és ezt akarta volna kiegyenlíteni. Az ítélet jogerős.

Rendkívül érdekes előadást tartott Ujvidéken dr. Bartucz Lajos professzor

Az európai emberraszok és a magyar faj

Az újvidéki Szabadegyetem vendégeként szerdán délután európai hírvé tudós tartott előadást a város háza közgyűlési termében Bartucz Lajos egyetemi tanár az embertan — antropológia — tudományának legkiválóbb magyar tudósa látogatott el Ujvidékre. A közönség nagy érdeklődést tanúsított az előadás iránt és csaknem teljesen megtöltötte az előadótermet.

Bartucz Lajost Varga János népművelési titkár üdvözölte. A közönség lelkes ovációja közben történelmi visszaillesléssel kezdte meg előadását a kiváló tudós. Is-

mertette az antropológia meglehetősen új tudományának Magyarországi fejlődését. Majd felsorolta a tévedéseket és félreértéseket amelyek az embertan körül mutatkoznak. Így például igen gyakori, hogy tudományos és kevésbé tudományos oldalról összesüggést keresnek a nép és a faj között. Pedig a kettő között különbséget kell tenni. A népközösségben élő emberek csoportja tulajdonságai tehát nem öröklődnek. A faj öröklődő testi és lelki tulajdonságok összessége. Az emberiség az idők folyamán először népi, majd faji

Rejtett kincs — haszna nincs...

Vásároljon búzakötvényt!

Mibe kerül egy bombázás?

A nagy bombázó nyolc tonna bombát szállít

A Sie und Er svájci képeslap legújabb száma érdekes tudósításban meglepő adatokat közölt arról, hogy egy nagy bombázás, amely több mint 2000 tonna bomba ledobásával végződik rendkívül költséges vállalkozás. Ilyen arányú hatalmas bombázásban először is

8000 pilóta vesz részt.

Egy-egy brit vagy amerikai nagybombázó nyolcfőnyi személyzetet visz magával. Nagyaránvú bombázáshoz tehát igen bőséges pilótatartalékra van szükség. Ha pedig azt olvassuk, hogy „30 saját repülőgép nem tért vissza”, ez azt jelenti, hogy kereken 250 főnyi repülőszemélyzet veszett.

Ezer repülőgépre van szükség nagyarányú bombázásoknál.

Értéke 1500 millió svájci aranyfrank. Ha ebből 50 repülőgép elpusztul, akkor 75 millió svájci aranyfrank értékű anyag ment veszendőbe.

Egy modern nagybombázó motorjai óránként 300 liter benzint fálnak fel. Egy repülőút Anglia és Berlin között oda vissza kereken 6 órát vesz igénybe, tehát egy-egy repülőgép 2000 liter benzint kényszerrel magával vinni. Ha pedig 1000 bombázót vetnek be, akkor a lakus is könnyen megérti, miért halad a repülőstratégia legtöbbször külön utakon, amelyeket csak kevesen tudnak megmagyarázni. A bombázónak ugyanis 2 millió liter benzintre van szüksége. Márpedig minden csepp benzin tengerentúlról érkezik. Ebből a szempontból nézve, egészen új megvilágításba kerül a tengeralfutó háború is.

Ha egy bombázás alkalmával két ezernégyezer tonna bombát dobunk le, ez hat teljes vonatrakomány bombasúlyt jelent. A repülőgépeknek bombákkal való megtöltéséért a repülőterei földi személyzet felelős. A mai nagybombázók rendszerint

nyolc tonna bombát szállítanak magukkal.

A távolságnak megfelelően természetesen ez a mennyiség csökken.

Maguk a pilóták a géppel egyáltalában nem foglalkoznak. Egy-egy repülés után a repülőgépet a földi személyzet veszi át. Ha egy repülőgép az előírt repülőórát elérte, generáljavításra van szükség. Egy-egy repülőgéphez a motorok karbantartására rendszerint négy műszerész, a többi alkatrészek karbantartására pedig nyolc műszerész van beosztva. Minden repülőgépet naponta átvizsgálják, függetlenül attól, hogy repül-e vagy nem. Egy modern bombázó átvizsgálása egész napot vesz igénybe a beosztott egész földi személyzet közreműködése mellett. A repülésnél tehát a jelszó: Személyzet, személyzet, személyzet!

Egy modern repülőgépbe

húsz kilométer hosszúságú elektromos vezeték van beépítve.

Emellett egész sor elektromos segédeszköz kap helyet a repülőgépben, így pl. mintegy ötven konnektor, rádió, telefon, világítás, stb. számára. Ezenkívül a bombázók egyéb különleges felszerelésekkel is el vannak látva: külön gépezet a kioldó mechanizmus. Ha ezeket a gépeket generáljavítás alá kell venni, egészen raffinált specialistákra van szükség. Ezeket viszont először ki kell képezni, miután végszempontban az összes modern nagybombázók már a háború alatt születtek meg.

Egy nagyarányú bombázás valószínűleg kisebb hadjárat előkészítésével ér fel.

FRANCO:

A spanyol férfiak ereje fökélelesen biztosítja szabadságunkat és függetlenségünket

Madridból jelentik: Franco tábornok csütörtökön beszédet mondott, amelyben többek között ezeket jelentette ki:

Hét évvel ezelőtt vettem át az államügyek nagy felelősségével járó vezetését, a spanyol nemzet életének legsúlyosabb pillanataiban. Azóta csak egy gondolatom van: hogy művemet szerencsésen befejezzem, az akadályokat és nehézségeket legyőzzem és népemnek nagy jövőt biztosítsak. A spanyol férfiak ereje, népünk szíve és akaratja, a vezetők és a fizikák szelle-

me fökélelesen biztosítja szabadságunkat és függetlenségünket. Bizonyos, hogy egy népnek férfiasága és szelleme ellen nem lehet küzdeni. Ha egy népnek nincsenek is páncélkoszijai, ha nincs is légi ereje és csak gyenge fegyverzetel rendelkezik, mégis legyőzhetetlen, ha szíve és elszánt akaratja részes a harcban. Ez képezzé teszi arra, hogy urrá legyen minden veszélyen. Bizalmatokat hasonló bizalommal viszonzok. Bízom benne, és teljes mértékben bízom Spanyolország sorsában.

Méltán délelőtt összeül az úvidéki törvényszék rögtönítélő tanácsa

A STATÁRIÁLIS BÍRÓSÁG A KARÁCSONY ELŐTT ELFOGOTT BETÖRŐBANDA TAGJAI FELETT ÍTELKEZIK

Megírtuk, hogy az úvidéki rendőrség elfogta Kantardzics Vazul úvidéki betörőt és öt társát akik az éjszakai ellopás idején Dividokén

től betörték és lopást követtek el. A betörőbanda tagjait a rendőrség történet kihallgatásuk után — ahol be-

ismerő vallomást tettek — átkísérték az ügyészségre. Az úvidéki királyi ügyészség elnöke kérte a rögtönítélő bíróság összehívását. A statáriális tanács hétfőn délelőtt ül össze, hogy ítélezzék a betörők felett.

„Menből az angyal...“

Karácsonyi ünnepek az úvidéki ügyészség fogházában

A FOGLYOK ELŐTT BESZÉDET MONDOTTAK A KATOLIKUS ÉS GÖRÖGKELETI LELEKESZÉK, MAJD KARÁCSONYI AJÁNDEKCSOMAGOKAT OSZTOITAK KI KÖZÖTTÜK

A bölke, a szeretet és az öröm ünnepeinek fnye, a kis Jézus születésének napján a legkomorabb helyekre is bevilágít. Katolikus szent Karácsony estején felkereste a helyet, ahol azok laknak, akik a Tizparancsolat örök törvényei, embertársaik ellen és a társadalmi törvények ellen vétettek és most a cellák komor falai közt vezekelnek bűneikért. A szeretet és az örök megbocsátás szelleme

besugározta az úvidéki fogház belsejét is.

Bevilágított azoknak a lelkebe, akik az igazságszolgáltatás csálhatatlan mérlegén könnyűnek találtattak. Sokan közülük talán soha nem sírtak olyan maróan főzőkönyveket életükben mint most, amikor Isten földi szolgája intette hozzájuk az Úr szavait ezen a helyen.

Karácsony estéjén, dr. Eckert László ügyészségi elnök kezdeményezésére, az úvidéki fogház lakóinak lélekemelő szentbeszéd kíséretében osztották ki a kis adományokat, amelye-

ket az igazságszolgáltatás emberei gyűjtöttek össze megalkotott részükre. A fogház minden egyes lakója kapott pár almát, tésztát és — ami a fogházban a legnagyobb öröm és kínos: cigarettát.

Szerb karácsony napján a „badnyákor” színtér felsorakoztak a fogház lakói és ez alkalommal

a görögkeleti vallású foglyok előtt tartott szentbeszédet lelkipásztorunk.

hadj almát, édesestét és cigarettát osztottak ki köztük. Lutz József ügyészségi alelnök jelenlétében. A kis ünnepség, amelynek résztvevői a becsületes ember meggyőződése szerint a legszomorúbb földi tisztítóhely lakói, bizonyítja, hogy a keresztény lelkület, a keresztényi társadalom nem csak büntet az ellene vétőknek hanem megbocsájt és mindenkit magához akar ölelni nemzetiség és vallás különbség nélkül még azokat is, akiket bűnük miatt hosszabb rövidebb ideig száműlletett.

Kiáslák a frissen hantolt sírokat az elvetemült hullarablók, hogy lehúzhassák a halottak ruháit

Marosvásárhelyről jelentik: Balázs Zakariás görögnyelvű földműves rokonságtól ment hazafelé a szomszédos községből. Hogy útját megrövidítse, át akart vágni a görögnyelvű temetőn. Az éjszaka sötét volt és nagy volt a sár is, úgy hogy csak óvatosan tudott előre haladni. Egyszerre csak zaj ütötte meg fülét. Óvatosan arra felé ment, megdöbbenve látta, hogy a két héttel ezelőtt eltemetett Farkas

Zakariás sírjánál két sötét alak áll és ás.

Bár csaknem megdermedt a rémüllettől, rohanni kezdett a falu felé. Meg sem állt a kocsmáig, ahol az ünnepre való tekintettel, több legény mulatozott, köztük az elhunyt fia, ifj. Farkas Zakariás.

Balázs odaszólt neki: Siess a temetőbe, mert ássák apád sírját.

A legény két lársa kíséretében do-

rongot ragadva, megindult a temető felé. A kapunál azonban társai, ki-jelentették, hogy ők nem mennek egy tapodtat sem tovább, mert hát-ha kísértetek járnak a sírok között.

Ifj. Farkas Zakariás ott hagyta társait, óvatosan megközelítette apja sírját és amikor odaért, rákiáltott az ott ásókra. Azok futásnak eredtek, Farkas az egyiket leütötte, majd a másik után vetette magát és hamarosan utól is érte. Megdöbbenésére egy asszonyt fogott el. Majd visszacipelte a sírhoz. Az éjjeli látogatókban két faluabelijét, Laczkó Jánost és Farkas Flóránét ismerte fel.

A csendőrség a nyomozás során megállapította, hogy

Laczkó elhatározta, hogy a temetőben fel fogja bontani a frissen hantolt sírokat és lehúzza a halottakról a ruhákat.

Az asszony hosszas rábeszélés után hajlandó volt neki segíteni. Eddig összesen négy sírt bontottak fel. Egyik alkalommal egy régebbi sírt találtak kibontani, amelyben a koporsó már tele volt vízzel. Laczkókék irtóztak megfogni a halott ruháját, ezért már csak a cipőt rántották le a már oszlásnak indult holttestről.

Borzalmas tettüket mindig este 8 és éjfél között hajtották végre. Ilyen módon eddig két pár férfibakancsot, egy pár női csizmát és két rend ruhát szedtek össze. Laczkókék nagyon vigyáztak arra, hogy a sírokat felbontás után ugyanúgy temessék be, mint azelőtt volt, nehogy tettüknek nyoma maradjon. Az elvetemült hullarablókat erősen megbíncselve bekísérték a marosvásárhelyi ügyészség fogházába.

Roosevelt u'ra munkához látott

A brit hírszolgálat jelenli Washingtonból, hogy Roosevelt elnök ismét munkához látott és a csütörtök délután azzal töltötte, hogy előkészítette a kongresszushoz intézendő üzenetét az ország helyzetéről. Az üzenetre a jövő hétkeddjén kerül sor. (MTI).

Másfél millió szerb hal meg a moslani testvérháborúban

Nedics Milán miniszterelnök karácsonyi üzenete az összes szerbekhez

Csütörtökön görög keleti szerb karácsony estéjén, nyolc óra tíz perckor a belgrádi rádió Nedics Milán szerb miniszterelnök karácsonyi üzenetét intézte az összes szerbekhez. Karácsony ünnepén az idén minden szerb család asztalán van már kenyér, mert a szerb társadalom megértete az idők szavát és az elmúlt évben úgy termelt, amint azt nemzeti érdekei megkövénják.

Ezután a politikai helyzetről beszélt. Hanogtatja, hogy Péter király súlyos helyzetbe került, mert két malom között őrödi. Tito kommunistái nyíltan a trón ellen foglalnak állást, míg Mihajlovicskat London ejtette el. Anglia különben is elárulta a szerbeket, akik Anglia miatt léptek a háborúba és eddig másfél millió embert áldoztak a polgárháború borzalmasságában.

Nedics Milán megrázó szavakkal festette le a szerb nép helyzetét és kért minden becsületes szerbet, hogy tegyen félre minden más szempontot és egyesüljön kormányára alatt, mert csak ez biztosítja Szerbia jövőjét és a szerb nép felemelkedését.

HIREK

— **Ügyeletes szolgálat a városi orvosi központi rendelésben** 1944. jan. 1-től 1944. jan. 8-ig. Ügyeletes orvos: Dr. Halász László, II. Rákóczi Ferenc 25. szám, tel. 28-48. Ügyeletes gyógyszerárak: Raletics, II. Rákóczi Ferenc út 2. tel. 21-00, Nenádovits László, Musso-lini út 12, tel.: 23-95. Mentők és tűzoltók: Andrássy u. 12. szám, telefon: 33-22.

— **Görögkatolikus és görögkeleti olvasóinak, barátainak kellemes karácsonyi ünnepeket kíván a Reggeli Újság szerkesztősége és kiadóhivatala.**

— **Szent Margit bélyegek kerülnek forgalomba.** Január 19-én, Magyarországi Szent Margit szentté avatásának emlékére 30 filléres címletű postabélyegeket hoznak forgalomba. A bélyegek az év végéig használhatók fel, a postahivatalok azonban csak június végéig árusítják.

— **Feltűnést keltett külföldön egy magyar találmány.** Nemrégiben bemutatták azt az új magyar találmányt, melynek lényege, hogy tehervontató uszályokat csavarral látják el és azt érintett levegővel hajtják. A gép nagy-erősen bevált, az uszály igen csekély üzemfogyasztással, óránként 4.3 mérföld sebességgel halad és üzemeltetése más berendezésekkel szemben 50 százalékkal alacsonyabb. A külföld, elsősorban a németek igen nagy érdeklődéssel fogadták a találmányt.

— **Fel akarta robbantani magát egy bányamunkás.** Bartha Sándor sepsi-gyógyászati kórházi munkás a bányából ellopott robbanószerszettel lakásán öngyilkosságot akart elkövetni. Meggyújtotta a robbanóanyagot, de közben anyjára megijedt, hogy a patrót eldobta és kimenekült a házból. A robbanás megrongálta a lakást és a berendezést, Bartha családi viszolykos miatt akart megválni az élettől. Ellopott robbanóanyag tartása miatt letartóztatták.

— **Kétszáz halálos áldozata van a spanyolországi vasúti katasztrófának.** Madridból jelentik: A lyoni vasúti szerencsétlenségről közzétett legutóbbi jelentések szerint kétszáz 62 szerencsétlen áldozat holttestét ásták ki az alagútból. Számolnak azzal, hogy a halottak száma még lényegesen emelkedni fog, a szerelvény kiásása rendkívül nehézségekkel jár és még nem is jutottak el a zsúfolt személykocsikig. Eddig 150 súlyosan sebesült személyt mentettek ki. A halálos áldozatok száma valószínűleg meg fogja haladni a kétszázat.

— **Tűz Bácsföldváron.** Veszedelemes tűz pusztított Antal Imre gazdálkodó Bácsföldvár község közelében lévő tanyaán. Tizenegy óra körül, eddig meg nem állapított okból tűz támadt az udvaron s nagymennyiségű kukoricaszár, zabszalma és pácolásban lévő repalevél ment tönkre vagy égett el. A tűzoltók munkáját a vízhiány nagyon megnehezítette. A kár mintegy négyezer pengő, melynek egyrésze biztosítás révén megtérül. A tüzet állítólag gondatlanság idézte elő. A csendőrség a tűz okának kiderítésére a nyomozást megindította.

— **Balesetet szenvedett egy ittas héreslegény.** Bácskeresztúrról jelentik: Kocsis Mihály béla-pusztai héreslegény az elmúlt éjszaka alaposan berugott és így indult hazafelé. Utközben a mély ároknál elcsúszott és olyan szerencsétlenül esett az árokba, hogy ballába combban eltorlott.

Egy hét a jogtudományok multjából

JANUÁR 1. — 1655. Született Thonasius Keresztély német jogtudós, ki mint jogtanár Lipcsében működött és első volt, ki előadásait német nyelven tartotta meg. A boszorkányperek és a tortura ellen erősen kikelt. — 1872. Sárkány József jogtudósunkat, mint annak megszervezőjét, a budapesti törvényszék elnökévé nevezték ki, mely állásában négy éven át működött. — 1900. A büntető perrendtartás életbejuttatásával megszűnt a budapesti kir. büntetőtörvényszék kivételes hatásköre, mely a politikai büntetésekre és a pénzhamisításokra vonatkozott. — 1931. A törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvény életbejött hazánkban. A büntetőtörvényszék az ítéleteket a „Magyar Szt. Korona” nevében hozza.

JANUÁR 2. — 1822. Született Horváth Boldizsár jogtudósunk és miniszter, ki pályafutását mint ügyvéd Szombathelyen kezdte meg. 1848-ban képviselővé választották és a kormányt mindenhová követte. A szabadságharc után 1850-ben szabadult a fogságból. Ezután mint ügyvéd működött és 1863-ban a Földhitelintézet jogtanácsosa lett. A kiegyezés után Deák ajánlataira igazságügyminiszterré nevezték ki.

JANUÁR 3. — 1809. Született Szontagh Dániel, a dunáninneni kerületi tábla közbirója, ki Sárospatakon végezte tanulmányait és megszerezte az ügyvédi vizsgát. Fokozatosan haladt előre és a kir. tanácsosi címet is elnyerte, azon érdemejéért, hogy az 1831. évi kolera alkalmával rendkívüli áldozatokat hozott és 1847-ben az éhínség idején a Bori fogvány lecsapolása által az inségesekek keresetét nyújtott.

JANUÁR 4. — 1790. Született Berryer Péter Antal, francia ügyvéd és legitímista politikus, ki előbb I. Napoleon híve volt, de később a Bourbonokhoz csatlakozott.

JANUÁR 5. — Meghalt Heffter Agost Vilmos német jogtudós. Számos szakmunkája jelent meg. — 1928. Az ügyvédi kamara rendkívüli közgyűlésén Apponyi Albert grófot a kamara dísztagjává választotta. — A kormányzó Bezzegh-Huszágh Miklós budapesti főügyvezetőt Budapest rendőrfőkapitányává nevezte ki. — 1929. Meghalt Kmetty Károly közgazdász, hírneves egyetemi tanár és országgyűlési képviselő.

JANUÁR 6. — 1275. Meghalt Raymundus de Pennafort, hírneves kánon jogtudós, dominikánus szerzetes, ki IX. Gergely pápa gyóntatója volt. 1601-ben a szentek sorába iktatták. IX. Gergely megbízásából rendszeres törvénykönyvet állított össze. — 1722. Született Hommel Károly német jogtudós, egyetemi tanár, ki arról nevezetes, hogy munkáiban a jogtudományt a kritikával, a történelemmel és régiségtudománnyal kötötte össze. — Meghalt Sárváry Ferenc jogtudományi író, ki Pesten mint ügyvéd működött. A pozsonyi országgyűlésről Antal öccsével több kötetre menő naplót szerkesztett.

JANUÁR 7. — 1885. Meghalt Botka Tivadar jogtudósunk, ki különösen az államjogi és jogtörténetírás terén tűnt ki. Működött mint képviselő is. — O — S

— **Meghosszabbított rendőrségi rendelkezések.** A m. kir. rendőrség újdíéki kapitánysága 1944. december 31-ig meghosszabbította a jelszavak, jelvények, felirások vagyontárgyakra való festésének vagy más módon alkalmazásának eltiltásáról valamint a sport- és versenypályákon a dohányzás eltiltásáról kiadott korábbi rendeleteit.

— **Elsüllyedt narancsszállítmány.** Mint Valenciából jelentik, az ottani kikötőbe december 30-án befutott az 5483 tonnás angol Harslesten hajó. Másnap este a hajón robbanás történt. Hír szerint a hajónak, amelyen 50—50 ezer láda narancs volt, január 1-én kellett volna Liverpoolba indulnia.

Vedd elő
a jobbik eszedet
**HELYEZD PÉNZEDET
BÚZAKÖTVÉNYBE**

— Véletlenül szívezsúrta magát Nem minden napi baleset történt Mohácson. Berki László mohácsi hajó-fűtő a konyhakéssel kenyeret akart szelni, Amint lehajolt a kenyérért, megbotlott, elesett és olyan szerencsétlenül zuhant a földre, hogy a kezében tartott késsel szívezsúrta magát. Beszállították a mohácsi kórházba, állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Ha mindennapi kenyérkereső munkáját nyugodtan és jól akarja végezni, akkor gondoskodjék mindenekelőtt arról, hogy bélműködése és anyagcsereje rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, hogy reggelienként felkeléskor egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Kérdezze meg orvosát!**

— **Topolyai hírek.** Az anyakönyvi hivatal jelentése szerint az elmúlt év folyamán 267 születés, 119 házasságkötés és 197 halálozás történt, ezenkívül 21 az első világháborúból folyó halottanyilváníttás. A község lakosságának természetesen szaporulata a múlt év folyamán tehát 70 fő. — Balázs Péter 54 éves topolyai asztalosmester és felesége, született Kiskirály Anna, leányuktól különváltan élő vejük, Tölgyesi Ferenc kereskedő lakásáról, annak beleegyezése nélkül elvitt egy káposztáshordót, Tölgyesi feljelentésére a bíróság magánlakásértés vétségében mondtotta ki bűnösnek a Balázs házaspárt és Balázs Pétert 7 napi fogházra, feleségét pedig 50 pengőre, vagy 10 napi fogházra ítélte. Az ítélet nem jogerős. — Csöke Gyuláné topolyai baromfikereskedő 1943. február 8-án 15 kg. szalonnát akart Topolyáról Budapestre szállítani. Lévi István rendőrnök, aki a csempészést leleplezte, öt pengőt adott. A szabadkai törvényszék vesztegetés vétségében mondtotta ki Csökénét bűnösnek és 15 napi fogházra ítélte.

— **Ujverbázi hírek.** A Tűzharcos Szövetség ujverbázi csoportja folyó hó 9-én, vasárnap délután 3 órakor tartja alakuló közgyűlését az Ipartestület helyiségeiben, melyen a Központ részéről dr. Vojtsek Ottó a szervezőosztály vezetője is megjelenik. A vezetőség kéri a beszervezett összes tagokat, hogy a gyűlésen okvetlen jelenjenek meg. Előírt öltözék: Formaruha, vagy ünneplő az összes kiegészítéssel. — Ugyancsak az Ipartestületben vasárnap délután 2 órakor tartja ezévi első rendes havi ülését a Méhészek Egyesülete is. — A szülők, törvényes képviselők, szállásmunka vagy szolgálatadók kötelesek f. hó 31-ig a községébe 6-os számú irodájában bejelenteni azokat a fiúgyermeket, akik az 1944. évben a 12. életévüket, továbbá azokat a lányokat, akik 1944-ben a 16. életévüket elérik, tekintet nélkül arra, hogy hol születtek. Amennyiben a bejelentésre kötelezett személyek a fent megadott határidőig a bejelentést elmulasztanak, ellenük kihágás eljárás indul meg és 200 pengőig terjedhető pénzbírságot tartoznak fizetni. — Vasárnap délelőtt fél 10 órakor a református hitközség tanácstermében magyar református, az emeletes népiskola 3-as számú szobájában pedig magyar evangélikus istentiszteletet tartanak.

— A Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság, Újvidék, az 1943 május 10-én megtartott rendkívüli közgyűlés határozata értelmében felhívja tisztelt részvényesét, hogy részvényeit a még le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb 1944. évi január 31-ig az iktézet pénztáránál bemutatni és a visszafizetésre kerülő, részvényenként ötven pengőt felvenni szíveskedjenek.

S P O R T

Az NB II. tavaszi menetrendje

Március 12-én kezdődik és június 25-én fejeződik be a bajnokság a II. osztály déli csoportjában

Az BLSz kisorsolta az NB II. osztályában is a tavaszi bajnoki mérkőzéseket. A bajnokság március 12-én kezdődik és június 25-én fejeződik be.

A déli csoportban, amelyben a délvideki egyesületek játszanak, a tavaszi mérkőzések sorrendje a következő:

Március 12. Ujszegedi TC—Z. Danuvia, OTE III. ker.—Szab. Vas. Óbecse—WSC, HTVE—Fegyvergyár B. Törökves—Ganz TE, Zenta—Topolya, Szeged AK—Makói Vas. Ujverbász szabad

Március 19. Topolya—B. Törökves, Ganz TE—HTVE, Fegyvergyár Óbecse, WSC—OTE III. ker., Szab. Vas.—Ujszegedi TC, Makói Vas.—Ujverbász, Z. Danuvia—Szeged AK Zenta szabad

Március 25—26. Szab. Vas.—Óbecse, WSC—HTVE, Fegyvergyár—B. Törökves, Ganz TE—Zenta, Z. Danuvia—OTE III. ker., Makói Vas.—Ujszegedi TC, Ujverbász—Szeged AK, Topolya szabad

Április 2. Szeged AK—Szabadkai Vas. Ujszegedi TC—WSC, OTE III. ker.—Fegyvergyár, Óbecse—Ganz TE, HTVE—Topolya, Ujverbász—Z. Danuvia, B. Törökves—Zenta, Makói Vas. szabad

Április 9. Zenta—HTVE, Topolya—Óbecse, Ganz TE—OTE III. ker., Fegyvergyár—Ujszegedi TC, FSC—Szeged AK, Szabadkai Vas.—Ujverbász, Z. Danuvia—Makói Vas., B. Törökves szabad

Április 16. Makói Vas.—Szabadkai Vas. Ujverbász—WSC, Szeged AK—Fegyvergyár, Ujszegedi TC—Ganz TE, OTE III. ker.—Topolya, Óbecse—Zenta, AK, HTVE—B. Törökves, Z. Danuvia szabad

Április 23. Svájc—Magyarország válogatott

Április 30. Zentai AK—OTE III. ker., Topolya—Ujszegedi TC, Ganz TE—Szeged AK, Fegyvergyár—Ujverbász, WSC—Makói Vas., Szabadkai Vas.—Z. Danuvia, B. Törökves—Óbecse, HTVE szabad

Május 7. Z. Danuvia—WSC, Makói Vas.—Fegyvergyár, Ujverbász—Ganz TE, Szeged AK—Topolya, Ujszegedi TC—Zenta, OTE III. ker.—B. Törökves, Óbecse—HTVE, Szabadkai Vas. szabad

Május 14. WSC—Szabadkai Vas., B. Törökves—Ujszegedi TC, Zenta—Szeged AK, Topolya—Ujverbász, Ganz TE—Makói Vas., Fegyvergyár—Z. Danuvia, HTVE—OTE III. ker., Óbecse szabad

Május 21. Szab. Vas.—Fegyvergyár, Z. Danuvia—Ganz TE, Makói Vas.—Topolya, Ujverbász—Zenta, Szeged AK—B. Törökves, Ujszegedi TC—HTVE, OTE III. ker.—Óbecse, WSC szabad

Május 28. Ganz TE—Szab. Vas., Fegyvergyár—WSC, HTVE—Szeged AK, B. Törökves—Ujverbász, Zenta—Makói Vas., Topolya—Z. Danuvia, Óbecse—Ujszegedi TC, OTE III. ker. szabad

Június 4. WSC—Ganz TE, Szab. Vas.—Topolya, Z. Danuvia—Zenta, Makói Vas.—B. Törökves, Ujverbász—HTVE, Szeged AK—Óbecse, Ujszegedi TC—OTE III. ker., Fegyvergyár szabad

Június 11. Zenta—Szab. Vas., Topolya WSC, Ganz TE—Fegyvergyár, Óbecse—Ujverbász, HTVE—Makói Vas., B. Törökves—Z. Danuvia, OTE

III. ker.—Szeged AK, Ujszegedi TC szabad

Június 18. HTVE—Szab. Vas., B. Törökves—WSC, Zenta—Fegyvergyár, Topolya—Ganz TE, Óbecse—Z. Danuvia, OTE III. ker.—Makói Vas., Ujszegedi TC—Ujverbász, Szeged AK szabad

Június 25. Fegyvergyár—Topolya, WSC—Zenta, Szab. Vas.—B. Törökves, Z. Danuvia—HTVE, Makói Vas.—Óbecse, Ujverbász—OTE III. ker., Szeged AK—Ujszegedi TC, Ganz TE szabad

PAJOR NYERTE A LEVITZKY VÁNDORDIJÁT

Budapesten a műjégy pályán vasárnap rendezték meg a Levitzky vándordíjas gyorskorcsolyázó versenyt. Az eredmények a következők:

500 méteren: 1. Pajor 47.6 mp., 2. Kilián 47.8 mp., 3. Bereknvei.

1500 méteren: 1. Pajor 2:29.9 mp., 2. Bereknvei 2:35.2 mp., 3. Kilián.

5000 méteren: 1. Pajor 8:50.4 mp., 2. Bereknvei 9:16.9 mp., 3. Kilián.

Az összetett pontverseny eredménye: 1. Pajor 150.61 ponttal, 2. Bereknvei 155.2 ponttal, 3. Kilián 157.68 ponttal.

Rövid snorthírek

Az első ideai nagybajnokságú kardvívóversenyt vasárnap rendezte Budapesten a BEAC. A versenyt Maszlay Lajos őrnagy (HTVK) nyerte 8 győzelemmel, 2. Gerevich (MAC) 7, 3. Palóc (MAC) 5, 4. Németh (HTVK) 4 győzelemmel.

Villám SE hírei. Értésem a Villám SE játékosait, hogy f. hó 9-én vasárnap a Heréskerti AC csapatával serleglétközést játszunk. Kérem a következő játékosokat, hogy felszerelésüket vasárnap délelőtti 10 órakor a pályán vegyék át. Mókus, Horváth, Kovács, Szőnyi, Maticsek, Crépics, Horti, Sánta, Racics, Vastag, Dér, Oláh, Varga, Boros, Horák, Györgyevics. Találkozás d. u. negyed 2 órakor a szérumgyárnál. — Labdarúgószakosztályvezető.

FELELVÁS A MUNKAADÓKHOZ

A va. kir. minisztérium 5580/1943. M. E. sz. rendelete új adókulcsot állapít meg a magánalkalmazottak 1944. évi január hó 1-e után kifizetett illetményéből levonandó állami pótdadókra. A rendelet az alkalmazotti jogviszonyból származó járandóságokat mentesíti a nyugtáilleték alól, ellenben ennek megfelelően felemeli az alkalmazottak állami pótdadóját.

Ezek értelmében az eddig érvényben volt és az illetményjegyzékek hátlapjára nyomtatott táblázatok érvényüket veszítik és az 1944. január 1-e után kifizetett illetményekre új táblázatot kell alkalmazni.

(Uj táblázatok Ábrahám János ügykereskedésében kaphatók.) Ujvidék, 1944. január 7.

Városi Adóhivatal.

KÖZGAZDASÁG

Beszámítják a sertéshúst is a beszolgáltatási pontokba

Figyelemreméltó rendeletek közül a Budapesti Közlöny 3. száma, amely megállapítja, hogy a gazdálkodó által beszolgáltatott sertéshúsmennyiség a jövőben beszámít a beszolgáltatási kötelezettségbe. Kimondja a rendelet, hogy az a gazdálkodó, aki éves gazdasági cselédjé és időszaki mezőgazdasági munkása szalonna- és zsírszükségletének fedezésére sertést vágat, a levágot sertéshúst felajánlhatja — a vágás előtt legalább 15 nappal — az illetékes közellátási felügyelőségnek. Abban az esetben, ha a húsmennyiség 25 százalékat a csont nem haladja meg, még ez is beszámít. Amennyiben a felajánlást a közellátási kormánybiztos elfogadja,

kilogrammonként 6 búzaegységben számítják be a sertéshúst a szabadvásárlású termékek közé.

A közellátási kormánybiztos által kijelölt átvevő köteles a felajánlott sertéshúst megállapított áron megvásárolni s köteles az ártelt húsmennyiségről a valóságnak megfelelő elismervényt kiadni. Abban az esetben, ha a gazdálkodó csak karajit, combot, lapockát, tarját vagy oldalast ajánl fel, a megállapított árnál 10 fillérrel alacsonyabb árat fog kapni, de a hús forgalmi és fogyasztási adó, valamint a húsvizsgálati díj a gazdát terheli.

A gazdálkodó az átvevő elismervénnyel és a közellátási felügyelőségtől kapott értesítéssel jelentkezik a hatóságnál, amely az elismervényeket záradékkal látja el és az eladott sertéshúst a beszolgáltatási kötelezettség teljesítésébe — kilogrammonként 6 búzaegység ponttal — beszámítja

A leghisebb falvakban is nagy kedvvel vásárolják a búzakötvényt

Erre se volt példa, mióta világ a világ: részvényt vásárol a falu népe. A városi embernek, — legalább is egy részüknek — mindig volt érdeklődése az értékpapírok iránt és elég jól kiokoskodtak a tőzsdén történő eseményekről. De a falu, a tanya magyarjai nem értettek az éfajta dolgokhoz, de nem is voltak rájuk kíváncsiak s ha újságjukban ahhoz a részhez értek, hogy mi újság a tőzsdén, megnyalázták az újjukat és lapoztak egyet.

A Kállay-kormányt illeti a dicséret, hogy sikerült egy olyan újfajta, tőzsdén is jegyzett értékpapírt kifundálnia, amely nemcsak a városi lakosság előtt vált népszerűvé, de a magyar föld népét is megmozgatta. És ha magyarokat keressük a búzakötvény óriási népszerűségének, egyszerre rájövünk, hogy a bu-

za az a varázsszó, amely a falusi társadalmat is az új értékpapír mellé állította. A magyar búzát ismeri a magyar ember, ha tehát búzakötvényt vásárol, akkor érti, tudja, hogy olyan értékálló papírba fektette felesleges tőkét, amelynek jövője felől biztosnak érzi magát. A búzakötvény egy mázsa búzát 40 pengős alapon számít és ez a 40 pengő mindig 40 pengőt ér majd a búzakötvény tulajdonosának kezében, mert ezt a névértéket a magyar állam biztosítja, függetlenül attól, hogy a jövőben miként hullámlanak majd a búza ára. És az évi 3 százalékos kamat is mindenkor a 40 pengős névérték után jut majd a kötvény birtokosainak a zsebébe. Tekintve, hogy ez az új értékpapír a tőzsdén is jegyzésre kerül, akárki megszorul időközben: bármikor eladhatja búzakötvényeit.

Felhívás a szegődményes iparosokat tartó gazdaságokhoz. Az Ipari Anyaghivatal rendelkezésére január 1-től a vaselosztás rendje megváltozott. A szegődményes iparosokkal rendelkező gazdaságok vasanyagszükségletének kielégítését a jövőben a mezőgazdasági kamarák látják el. Minthogy az év első hat hetére szóló vasárjegyek kiosztása a közeljövőben megkezdődik, az Országos Mezőgazdasági Kamara felhívja a figyelmet arra, hogy az érdekelte gazdaságok haladéktalanul jelentsek be az illetékes kertületi mezőgazdasági kamaránál a következő adatokat: mennyi a vasalt lovak és szekerek száma. A szegődményes iparosokat alkalmazó gazdaságok kivételével a vaselosztás eddigi rendje az ipartestületek, illetőleg vaselosztó bizottságokon keresztül változatlan marad.

Beszűntetik a rizstermelést Pékla-pusztán. Bácskeresztúrról jelentik: A pékla-pusztai M. kir. Rizsgazdaság cégjele megváltozott és a jövőben M. kir. Gazdaság néven működik a jövőben. Ez azt jelenti, hogy az évtizedek óta kitűnően működő rizsgazdaság

véglegesen megszüntette a további rizstermelést. Az elmúlt évben ugyan is talajvizsgálatot tartottak és megállapították, hogy a rizstermő terület talaja az évek óta tartó rizstermelés miatt mind szilárdabbá vált. Jelenleg hatvan centiméternyire a talaj színe alatt már oly erős réteg van, hogy szántani sem lehet. Idővel ez a szilárdság elérte volna a földszintet, sminek az lett volna a következménye, hogy a föld annyira megszilárdodik, hogy szántani nem lehetett volna. Hogy a földet megmentésük az elpusztulástól, végleg felhagynak a rizstermeléssel és ebben az évben már más terményeket ültetnek.

Hol kapható Budapesten a Reggeli Újság?

- Nyugati p. u. II. (II. o. folyosó)
- Keleti p. u. II. (II. o. folyosó)
- Keleti p. u. III. (perron)
- Teréz-körút 15.
- Múzeum-körút 1.
- Hungária-szálló
- Szt. Gellért-tér BSZKRT várócs.
- Erzsébet-körút 39.
- Rákóczi-út 21.
- Erzsébet-körút 1.
- József-körút 30.
- Kelenföld p. u.

Levente élet

LEVENTETISZTEK LETTEK
A LEVENTEOKTATÓK

Új rendfokozati elnevezések a Levente-intézménynél

A Levente Hírközpont jelenti: A Leventeoktatói kar hosszú időn át kifejtett eredményes működésének elismeréséül a vezér Alajos vezérezredes, az ifjúság honvédelmi nevelésének és a testnevelésnek országos vezetője teljesíti a Leventeparancsnoki karnak azt a régi óhaját, hogy a jelenlegi rendfokozati elnevezések helyett új elnevezéseket vezessenek be a Levente-intézménynél. Az új elnevezések alkalmasak arra, hogy a Leventeparancsnoki kar számára széleskörű megbecsülést és tekintélyt biztosítsanak.

Az új elnevezések a most megjelent 138.020/eln. 40. e. — 1943 számú rendelet értelmében a következők: „Leventeoktató” helyett: Levente tisz, „főoktató” helyett: Levente fő-tisz. Új rendfokozatot is bevezet a rendelet, ez a „Levente vezető tisz”.

Ugyanez a rendelet megváltoztatja az ifjúsági rendfokozati elnevezéseket is. Az új elnevezések a következők: játékvezető, rajztisztes (a rajparancsnokának helyettese), rajvezető (a rajparancsnok), szakasz-tisztes (a szakaszparancsnokának helyettese), csapat-tisztes (a csapatparancsnokának helyettese), és a most rendszeresített „főlevente”. Ez kivételesen csapatonként 1-1 Levente lehet, aki megbízható a szolgálatteljesítési teendőivel és a csapatparancsnokát helyettesíteni tudja. A Leventeparancsnokok megszólítása: „Parancsnok ur!”, az ifjúsági vezetőké a felelősök részéről: „Ifjú vezető”, az alárendelt Leventék részéről: „Vezető ur!” Az új rendfokozati elnevezések azonnal hatályba lépnek.

Ilyenkor szegény Siklóssy Máriának mindig le kellett szaladnia az emelvényről és néhány percre beszélni abba a kis szobába, amely az ő számukra volt fenntartva, hogy kibuggyant könnyeit letörölje. Néhány perc kelett, amíg püderrel sikerült annyira rendbehozni az arcát, hogy úgy jelenhessen meg újra az emelvényen, mintha semmi sem történt volna.

Pedig ha a jó Isten meghallgatta volna dobogó szívecskéje forró imáját, akkor a diadalmas szépségű és mesés vagyonnal rendelkező Monostory Magdolna bárónő soha többé be nem tette volna a lábát a Sangháj nagykávéházba.

Egy alkalommal a fekete bárónő így búcsúzott el Györgytől:

— Boldog volnék, ha egyszer csak énnekem muzsikálna. Egyedül nekem. Az én palotámban.

György nem szólt semmit.

— Nos, elfogadja a meghívásomat?

— Végtelenül megtisztelve érzem magam, — felelte György, aki szíve szerint egészen mást mondott volna, — de méltóztatik tudni, hogy az én szerződéssem engem ehhez a kávéházzal köt.

— Ó, nem tesz semmit. A maga kedvéért én is, a vendégeim is szívesen várunk addig, amíg itt végez és eljőhet az én palotámba. Az estély napját idejében közölni fogom önnek.

Szerencse, hogy ebből a beszélgetésből egyetlen szót sem hallott meg Mária és így ezen az éjszakán

ZENE FILM SZÍNHÁZ MŰVELŐDÉS MŰVESZET IRODALOM

Kiváló művészek, elsőrendű artisták lépnek fel
az újvidéki Honvéd-estén

Vasárnap este 6 órakor a Levente Otthonban

Mint már jelentettük, az Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet vasárnap január 9-én műsoros Honvéd-estet rendez a Levente Otthon színháztermében. Az estét jótékony célra rendezik, a tiszta jövedelmet a honvédsaládok megsegítésére fordítják.

A nagyszabású, igérkező Honvéd-est rendezése künö műsört állított össze.

Szerepel a műsoron Zs. Hess Méri az újvidéki származású kiváló hegedűművész, dr. Köhler György zongoraművész, dr. Bajnok Ferenc énekmű-

vész.

Az est műsorán az újvidéki Lloyd és Elit varieték legkiválóbb műsor-számai is bemutatásra kerülnek. A Lloyd műsorából fellépnek: Miklai Anna, Csöti Veronika, Erika Wahl táncművésznők, a Morena-Morena táncpár, a 2 Rensor zsonglőrök, a 2 Matsányi humoros akrobata-pár. Az Elit műsorából: A 2 Ovsáks humoros akrobaták, a 2 Pusztay akrobaták, Boeckay Dániel steppáncos. A terelememesen fütve. Belépődíj 1-től 6 pengőig az Ibusznál.

«(IIII)»

A Magyar Muzsa 9. száma gazdag tartalommal megjelent. Az irodalmi és művészeti folyóirat, amely alig egy esztendő, megállapíthatóan komoly tekintélyre emelkedett. Legutóbbi számának elsőrendű tartalma is a lap magas színvonalát igazolja. Ormay Imre, Gedényi Mihály, Koréh Ferenc és Lévy Endre regényrészletei mellett figyelmet érdemel Tamás Mihály, Fehér Tibor, Lukács József, Tartally Ilona, Asguthy Erzsébet és Szitnyay Zoltán novellája és igen érdekes a főszerkesztő Eszterházy István filmregény részlete. A forgatókönyv, amely „Ceglédi százak” címet viseli, — Kossuth Lajosról szól. Versek, rajzok, metszetek és a gazdag kritikai rovat egészíti ki a kitűnő lap legutóbbi számának nívós tartalmát.

A Magyar Szemle januári számának vezetőhelyén Ravasz László legújabb beszédgyűjteményének közérdekű vonatkozásait méltatja Máthé Elek. Török Árpád a nemzeti szuverenitás politikai megnyilatkozásaival kapcsolatosan annak a háború utáni valószínű változását vizsgálja. Kerék Mihály a lakásinség megszüntetése érdekében okos és előrelátó lakáspolitikát sürget. Bierbauer Virgöl Vác példáján vidéki városaink kibontakozási lehetőségeire mutat rá. Dobossy László az ifjabb francia szerzők műveinek elemzésével a nyugati szellem töretlen erejét bizonyítja. Kresz Géza zenegimnázium felállításának szükségességét hirdeti. Kecskő István a háború és béke közötti átmeneti idő főbb gazdasági szempontjait elemzi. Gogolak Lajos kül-

politikai szemléje a közelmúlt eseményeit összegezi. Cs. Horváth János a gyalogjárók közlekedési rendjének szabályozását ajánlja. A magyar könyvkiadás legújabb terméséről szóló változatos szemle rovat fejezi be gróf Bethlen István folyóiratának gazdag újrési számát.

Német nyelvtanfolyamok Újvidéken. A Német Akadémia lektorátusa ezen a télen is rendez német nyelvtanfolyamokat kezdők és haladók részére. A tanítási rendszer alapja a német nyelven való társalgás, egybekötve nyelvtani, stilisztikai és helyesírási gyakorlatokkal. A tanítás csoportokban történik és pedig délután és este. A kurzusok dr. Gerhard Haepfner, a Német Akadémia (München) lektora vezetésével állnak. A beiratások délután, január 10-én kezdődnek és pedig hétköznapokon délután 5-7 óra között, vasárnapokon 11-12 óra között a Német Akadémia lektorátusában, Gr. Ciano-utca 22. I. emelet. Az érdekeltek már a beiratkozás megkezdésének első napjaiban jelentkezzenek, mert később a felvételeire esetleg nem igen számíthatnak. A kurzusok hetente két órából állnak. A tanítás ingyenes. A beiratkozási díj, amely a jelentkezésnél fizetendő, a január-májusi szemeszterre 10 pengő. Nehéz anyagi helyzetben lévők részére a beiratkozási díj csökkenthető vagy teljesen elengedhető.

A Magyar Tájékoztató Zsebkönyv II. kiadása. Most hagyta el a sajtót ez a könyv, amelyről méltán megállapíthatjuk, hogy valóságos magyar tudomány lexikónja. Minden meg van benne, ami Magyarországon és Magyarországgal kapcsolatban történik világszerte. Lerikónpapíron készült 1200 oldal terjedelmű a nagyszerű könyv, amely az egyéni és társadalmi élet minden vonatkozásáról pontos, érthető, megbízható felvilágosítást nyújt. A könyv tömörsége ellenére sem száraz adatok halmaza, mert minden kérdést élvezetes formában tárgyal. A könyv ára 6 pengő.

(87)

sem történt más, mint néhány áruló könnyesepp titokban való letörlése, hogy a lányok és György ne vegyen észre semmit.

Naptár szerint tavasz felé hajlott volna már az idő. A tél azonban, amely, úgy látszik, nem érte be a január hónapban abbahagyott szélmuzeikájával és hójátékával, új erőre kapott, hogy legalább saját-magának ne maradjon adósa.

Ilyenkor nincs kedvük az embereknek az utcán járkalni és ez még jobban kedvezett a Sangháj nagykávéháznak és Svarc Manónak.

Az egyik éjszakán óriási, ezüstszínű autó állott meg a kávéház bejárata előtt. A soffőr olyan ék-telen túlkölésbe kezdett, hogy Svarc Manó, aki az autó zajára egybéként is kisetett volna váratlanul érkező előkelő vendége elé, még gyorsabban szedte a lábait.

Az autó belsejéből női hang hallatszott.

— Itt lép föl az a... az a... hogysis hívják csak, az a Tamássy György?

— Igenis, kérem alázattal, — hajlongott a kávé.

— Meg szeretném hallgatni, — beszélt tovább a nő. — Adjon ne-

künk egy két személyre szóló asztalt.

— A legnagyobb készséggel, — hajlongott a kávé, aki már előre örült a várható nagy üzleti haszonnak. — Parancsoljanak utánam fáradni.

Svarc Manó mindig fenntartott egy-két asztalt a váratlanul érkező, előkelő vendégek részére. Inkább lemondott arról, hogy minden asztal el legyen foglalva, mint hogy az ilyen, véletlenül odavetődő gazdag vendégeket ne tudja kiszolgálni és ily módon elessék a sokkal nagyobb haszontól.

Úgy rohant végig a kávéházban, hogy minden vendég őt bámulta. A zenekar most rövid pihenőt tartott és így igazán ráérték erre.

De még jobban tágranyitak a szemek, amikor újra nyílt az ajtó és belépett a most érkező két előkelőség: egy nő és egy férfi.

A nő, akinek csillogó platinaszöke volt festve a haja, vagyont érő hermelin bundájában lassan és mosolyogva jött végig a szorosan egymás mellett lévő asztalok között.

Szöke, elegáns, prémbundás fér-

fi követte. Harminc év körüli lehetett, de a dacos arcán levő kérvánc elárulta, hogy már eddig is alaposan kiélvezte az élet szépségeit és semmi gyönyörűséget nem tagadott meg magától. Egyik szemén monokli csillogott. A férfi arca rosszkedvű volt, mintha nem is akarta volna eltilkolni, hogy egyáltalán nem érzi jól magát ebben a füstös, szegényes helyiségben és csupán csak a platinaszöke hölgy szeszélyének engedett, amikor kilépett az ezüstszínű autóból.

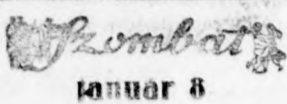
A pincérek és Svarc Manó a nyomukban voltak. Lesegítették róluk a bundát.

A vendégek most már föl is állottak az asztalok mellett, hogy még jobban szemügyre vehessék őket. A platinaszöke hölgyön sőtélila selyemruha volt, amelynek igazán fukarul szabott anyaga úgy tapadt karcsú testéhez, mintha a második bőre lenne. A lábán lila selyemcipő és hálóharisnya feszült. Egyetlen ékszer sem volt rajta. Talán azért, hogy finom kezéből, szép vonalú hajából és gyönyörű vállából semmit el ne takarjon, vagy talán inkább azért, mert nagy értékű ékszereit nem merete magával hozni a külvárosba.

A nő közölte a rendelést a pincérrel magyarul. Aztán beszélgetni kezdett a monoklis férfivel, de olyan nyelven, amit se a pincérek, se a kávéház vendégei közül senki nem értett.

(Folytatjuk)

Rádió műsor

BUDAPEST I.

- 6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25: Ebresztő Torna.
- 6.45: Reggeli zene.
- 7.00: Hírek. Közlemények.
- 8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35: Délelőti muzsika.
- 10.00: Hírek.
- 10.15: Szórakoztató zene.
  - 1. Adam: Ha én király volnék — nyttány (Rádiózenekar).
  - 2. Schein: Casus bibendit (Forrai Miklós kamarakórusa).
  - 3. Csajkovszkij: a) A kis gajdery; b) Mamácska; c) Játékkatonák (Rádiózenekar).
  - 4. Árokhaty Béla: Ormánysági dalok (énekkar).
  - 5. Millocker: A koldusdiák, egyveleg (Rádiózenekar).
  - 6. Gróf Andrássy Tivadár: a) Krasznahorka buszke vára; b) Balogh Ádám nótája (Koréh Endre); c) Csinnom Palkó (Oláh Kalmán cigányzenekara).
  - 7. Loronczy Dezső: Mozi mozaik, szvit (Rádiózenekar).
- 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 11.15: Filmdalok.
- 11.40: Városalapítás Toldi Miklós földjén. Nagy Lajos előadása. — (Folvasás).
- 12.00: Harangszó. — Himnusz.
- 12.10: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
- 12.40: Hírek.
- 13.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
- 13.30: Honvédek üzenek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00: Horváth János cigányzenekara muzsikál.
- 14.30: Hírek. Műsorismertítés.
- 15.00: Délutáni muzsika.
- 15.30: Átok-e a technika. Magyar Endre dr. előadása.
- 16.20: Weidinger Ede szalonzenekara.
- 16.45: Időjelzés, hírek.
- 17.00: Takács Jenő francia szerzők műveiből zongorázik.
- 17.20: Külföldi tájékoztató.
- 17.30: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
- 18.00: Néma hal. 1944. Közvetítés a kecskeméti szegénygondozás 15 éves jubileumáról. — Vezető Budinszky Sándor.
- 19.00: Hírek.
- 19.10: Hangképek innen-onnan.
- 19.40: Könnyű zene, könnyű percek. Közreműködik Fellegi Teri, Szilvássy Margit, Csongor István, Falvay Mihály, Holéczy együttes, Légerők zenekara és a Honvéd Repülő Énekkar Doroszai Károly vezényletével, a rádiózenekar Fridl Frieves vezényletével.
- 21.40: Hírek.
- 22.10: Hírek német, angol és francia nyelven.
- 22.40: Dal, tánc, hangulat.
- 23.45: Hírek.

BUDAPEST II.

- 17.00—17.30: Hírek német, román, ruszin és horvát nyelven.
- 19.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
- 19.30: Dohnányi: Zongora-hegedű szonáta. Előadja Váczy Károly és Jancsin Ferenc.
- 19.55: Az erősebbik. Dramolette. Irta: August Strindberg. Fordította és rádióelőadásra átdolgozta Birács Endre. Előadja Tolnay Klári. Rendezte Németh Antal dr.
- 20.10: Beethoven-művek.
- 21.40: Táncczene.
- 22.40: Hírek.

APRÓHIRDETÉSEK

10 szög terjedő apróhirdetés ára hétköznap 3 pengő. Minden további szög 20 fillér. VASTAGBETŰS 40 fillér. Vasárnap 50% felárral. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig vesszünk fel.

KERESLET

SÜTŐSEGÉD sürgősen kerestetik. Jelentkezni: Kamenecai-u. 4. 412

BEJÁRÓNÓT azonnal felveszek munkakönyvvel, ellátással. Olasz cukrászda. Hitler-út 19. 447

MINDENES-SZOLGÁT január 15-re felvesz Horváth-cukrászda. II. Rákóczi Ferenc-út 13. 446

SZALLODAI szobaasszonyi állást keresek. Ajánlatokat „Ica” jellegre a hirdetőbe. 462

TOLLAT, öreget, újat, molyosat, öreg ruhát legmegasabb áron veszek. Gyerekeknél Ferenc-út 13. Ujvidék, Lovász-utca 47. 461

KÖNYVKÖTŐ-SEGÉDET felveszek. Munkát vállal, fizetési feltétellel értesítést. Hajtmann István (vendéglátóipar). Topolya. 453

Futball-eredmények

Kiszács: UVAK—Tátra 4:1 (2:0). Barátságos, vezette Muszin. Vízkereszt napján játszott a két csapat nagy közönség előtt Kiszácsban, barátságos mérkőzést, melyet az UVAK biztosan nyert. A mulafott játék alapján az eredmény nagyobb is lehetett volna. A Tátra védelme jól állt a lábán és ez is hozzájárult, hogy nem kapott több gólt. Már az ötödik percben az UVAK Németh révén gólt ér el, azonban lesből lőtté és így a gól érvénytelen. Ebben a félidőben még a Tátra is jól bírja az iramot, többször támad, de eredményt nem tud elérni. Az első gólt az UVAK a 20. percben éri el. A kapus kiszalad egy magas labdára, kiüti éppen Tóth lábára, aki a kapuson keresztül emeli a labdát. A kapus kétségbeesve fut vissza a kapuba, a labdát meg is fogja, de labdástul a kapuba esik. A 42. percben Bernáth megszökik és a kifutó kapus mellett a hálóba gurít. Szünetet nem tartanak, a két csapat kaput cserél és azonnal folytatják a játékot. Most már az UVAK nagy fölényben játszik. Eredményt mégis csak a 30. percben ér el. Longáver szögletét Kováts kapásból a balsarokba vágja. Az UVAK még egy érvénytelen les gólt ér el. Azonban a 37. percben érvényes gólt szerez Bernáth révén, aki kapuelőtti kavardásból a hálóba juttatja a labdát. A Tátra kissé erőszakosan küzd, aminek az a következménye, hogy sok szabadrúgás születik. Az egyik szabadrúgás az UVAK ellen szól, Kováts rúgná vissza, de éppen Koza lábára, aki megszökik és közelről hódó mellett a hálóba talál. A játékvezető jól vezette a mérkőzést.

Állást keres

PENZTÁRSI-PENZBESZEDŐI, raklárnokfi, vagy irodai állást vállal megbízható, jó munkaerő, fiatal ember. Címe: Bózsó Dezső, Ujvidék, Fazekas-utca 4. 439

ELADÓ

DIO, GESZTENYE, ALMA olesón. Almási-u. 5. sz. alatt. 440

350 köbcentis G. S. A. márkájú MORTKEREKPAR 80%-os gumikkal eladó. Érdeklődni: Bem.-u. 26. szám alatt. 389

Sütőtök POSZTOKABAT 13—16 éves leányknak eladó. Megtekinthető. 12. től 3-ig. Batthyány L.-u. 4. 441

2 db. fiakkercs SZÁNKÓ eladó. Mátyás király-utca 26. 443

Eladó fűző 6 személyes porcellán ÉTREZŐSZERVIZ, nagy mosóteknő kályhavadó és pokróc, Pummer Sándor-utca 3. I. em. 437

300 x 200 OLASZ PERZSA és csőagy sodronybetéttel és madraccal eladó. Verbőcei-u. 6. I. em. 444

Egy használt eredeti gyári LEMEZ-HANGSZÓRÓGÉP, 1000 milliméteres eladó. Bem.-u. 2. 442

3 éves Orient RÁDIO eladó. Luther Márton-ter. 4. 470

AZ UJVIDEKI KIR. TÖRVÉNYSZÉK P. 3637—1943 szám.

Hirdetmény

Az ujvidéki kir. törvényszék közhírré teszi, hogy az 1911. I. t. c. 733. §-a 1. pontja alapján előterjesztett kérelem folytán az állítólag eltűnt Fekete Sándor volt péterrévei lakos holtjának nyilvánítása iránt az eljárást amai napon megindította és az eltűnt részére ügygondnokul dr. Udvarhelyi Nándor ügyvéd, ujvidéki lakost rendelte ki.

Az eltűnt az 1869. évben Péterrévén született, szülei: Fekete György és Balassa Veronika, házastársa Fekete Sándorné, legutolsó ismert foglalkozása: földműves.

Felhívja a kir. törvényszék az eltűntet és mindazokat, akiknek az eltűnt életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot az eltűnt életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az eltűntnek életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság az eltűntet a jelen hirdetménynek a Budapesti Közlönyben történt beiktatását követő naptól számított 3 hónap letelte után állítólag holtjának fogja nyilvánítani. Ujvidék, 1943 évi december 14-én.

Dr. Popovics s. k. kir. tszvéki tanácselnök. A kiadmányh. ítelésül: Grnya, kezels.

Könyvelési restancia

ne okozzon Önnek gondot, mert azt igen rövid idő alatt szakszerűen rendbe hozza könyvelési irodám **BORBÉLY LAJOS**, könyvszakértő, **UJVIDÉK** Postafiók 75. **MAGDOLNA UTCA 14.** **TELEFON: 28-54**

Háziasszonyok figyelem!

Prima friss adai zöldség, sárgarépa és sütőtök érkezett a „VITAMIN” kertbe. — Olesó árak! Ujvidék, Posta-utca 5.

Nagy „Singer” férfiszabó VARRÓGÉP eladó. Zmaj Jovánovics-u. 5. 440

SÜRGŐSEN, olesón ELADÓ: férfienői, és gyermekruhák, félkabátok, bundák, csizmák, cipők, fehérművek, ágyneműk, paplan és huzat, kőkusz, szőnyeg, mosdó, díofaszekrény, asztalok, székek és más apróságok. Özevgy Csányi Ferencné öszeres, Lovász-utca 47. szám. 461

Háromrészes LŐSZÖRMATRAC, sodronybetétes fehér csőagy, 35—36 számú női cipő, bádogmosdó, ólomkristály-készlet, estélyi ruha, fehér valódi moire eladó. Petőfi-utca 13. I. emelet, udvarban, I. ajtó. 436

Eladó majdnem új furúros kankroszi DÍÓFA, komplet HÁLÓSZOBA-BERENDEZÉS. Pirosi-út 187. Megtekinthető a délelőtti órákban. 457

„Singer” VARRÓGÉP eladó. Gróf Tisza István-utca 122, Darányi-telep. 436

Fekete IRÓASZTAL eladó. Érdeklődni: Flatt-u. 2. házesternél. 434

Használt boros és pálinkás HORDÓK 25—500 literig jó állapotban eladók. Érdeklődni: Lasay Péter borpince, Szenttamáson. 482

Különféle

ADOÚGYET most beszélt meg szesemberrel. Utbaigazítás, tanácsadás. Kallós Elek, Ujvidék, Rákóczi-út 26. I. em. Telefon 38—80. 383

Felhívás!

Az Ujvidéki Házfelügyelő Egylete felhívja az összes tagdíjhátralékban levő tagjait, amennyiben tagdíjalkat e hó 16-ig ki nem egyenlítik, elvesztik az eddig szerzett özszes jogukat és ezek után csak mint új tagok jöhetnek számításba.

A Vezetősön

Árverés

Gömbös Gyula-utca 65 szám alatt BONTASBÓL eredő különböző EPÜLETANYAG vasárnap, e hó 9-én a legtöbbet ígérőnek lesz eladva.

Gondnok

Nagy választék csokoládében, cukorkában, teasüteményben, gyümölcsizékben, jamekben, hazai és déli gyümölcsben az „UNION” CSOKOLÁDEHÁZban. Ujvidék, Országszázló-tér 3. — Telefon: 37—03. tulajdonos Kelemér Gábor.

Reggeli Újság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50. Telefon: 21—37, éjjel 20—53. Kiadó: vitéz Árva (Andrée) Dezső. E L Ő F I Z E T É S : Egy óra . . . . . P 5.20. Három óra . . . . . P 15—